

obrazloženja, zato da jo ni on nado obrazlagati. Glavna jo stvar to, da prostaju zemaljsko komisijo za odkup i da so odredjuju nove oblasti zato.

Dr. Laginja je predlaže, pošto vlada nijo popratila to zakonsko osnovo, da so preko njo prodju na dnevnim red.

Predlog pada, s dr. A. Moroso čita pojedino §.

Kod §. 1. predlaže dr. Laginja, da so reč "aktivită" zamioni drugom, odgovarajućom; a kod §. 2., da se naveđe no §. 84. nego §. 33. patenta 5. jula 1853.

Dr. Amoroso mu odgovara gledo §. 1., da "aktivită" odgovara njemačkomu "Wirkungszeit" i da valja da tako ostane, a gledo §. 2., da je onako vlada učinila i valja znala što je predložilo.

Dr. Laginja je predlaže, da so g. o. prodočeno zakonsko osnovo posvojeno, jer se u njem poziva na ustanovu zakona, koji za Istru još neobstoji.

Dr. Amoroso je odgovarao, da dotični zakon za Istru doista neobstoji, ali da do se napraviti, i onda da se vrednit §. 8. nazadno zakonsko osnovo (l).

Na to se zakonska osnova bez promene po većini prima, i u tretjem čitanju.

Pošto nobljivo početkom sjednice nadan ul jedan ul drugi saborski tajnik, predlaže tajnik dr. Vojnorand kapelanik IV. sjednice, koji se bez opiske odobrava.

Predlaže i klapa, da je bio molio za odgodjenoje sabora do konca oktobra radi domaćih slih postotnih nezustupnika, ali da je vlada odgovorila, da to nije moguće, i uokva se sabor žuti, da obavi svoje poslove. Opatija na daleko, da komisija budi mnogo posla, koj nisu još obavili, da njima približi vremena i da do u svoje vreme pisanino prilobišti dejanju sličnoj ažednici.

DOPISI.

Iz Žminja dne 6. oktobra 1888. [Obračunek izborni predvratni. U predloženom broju javimo, da se u drugo polovicu oktobra izbrati novo zastupstvo u Žminju. Danas javljamo dnevo izborni, oprodiženo u sličnoj nadini:

a) III. (sreda) tlobo blistr de ponodljak 15. i utorka 16., b) II. tlobo sreda 17. i v) I. tlobo četrtek 18. oktobra 1888.

Sudu su pozvani občinari žminjaci, da vrije svoje najavljivaju občinsko pravo, da opot izboru u obč. vredno postone, nosoblično i požrtvovno mužova, koji do upravljači kroz buduću tri godine onow običnom.

Nebroba posvoj občinsko razlogati nam djetetjemi, od koliko važnosti su po man predloženi izbori, tim više, što je uakon točki požrtvovnostih atopama muda ova občina stigla na novi put, jer je dugi vremena žalibica, bila u rukih krnjeljsko-kranjčkih, koje su ju skoro na presegadeli šap dovali i takvu u ruku poštenu muževa prodalo. Pi. misliš moži svaki razbijati, kakve je točko kod občini, gdje kuće gospodar muze i svojim nastojanjima ostavi puno duga u malo imotku, koliko godinai prodje prije nego li baštinot zaostalo dugovo izplato i poboljšaju svoje stanje. —

Tako se jo sbito kod muda obično u Žminju. Žminjci probudili su se od annjure pre tri godine, a novjernjomo, da su još sada pospani. Znali su biti složni i upotrebili novu metlu, te nisu se pustili dalje thaniti od kranjčko-krnjelsko strančko, keju je ova občina slije zanemarila.

Znajnici ažedat do se jošte valjda upravo nadolnikovanju onih, koji su svojim znanjem učinili, da jo kmet jedan dug dva puta platit, te neće zaista više vjerovati onim, koji su jih jedan put prevarili obejavim, da će oprostiti dug, da će ga na josti i napiti bezplatno ako za njegi glasuje.

Žminjci poznavaju bez dvoje obo Talijsančić i Šarenjak, koji, prem s jih može mu prate probrojiti, uz pripomoč nekojih podprećnicu i odmetniku kiju i sniju već odavanu, kako bi se opot dobrova vlado i kormila.

Svi vi dake, koji to znate, stupite složno u izboru i glasujte jednoglasno za predloženico vaši krv i narodnosti; propisite, da niste Talijsani, kako vas u novim naši krnjeli-šarenjaci opisuju.

Složno u izboru sva selac; da vidimo, koja će se boderjimi pokazati škod izbora i osvijetliti si ponovno poštenu lice, to pokazati ostalim selac i občinu širem Istri, narodito mukotrojno nam braći Kranjčević i v. Vincetićem, da nismo klonili duhom i da čemo sada i uživa birati svoje narodnjake. Za učini nek se povede

i oni, pak do sunca zaslati i pred vjillovimi vrati. Od hrvatsac, laskatoljih Šenronjakah, koji nas mrzo i proganja, koji nas nizopoznu nego kad trebaju našo glasovo, moramo se čuvati kao od ognja, a svaku strahovanju, mišionu i laskanjem a prezirnom odliti. Postan se dojvok nepredaju a ništariju možeš kupiti deset puta na dan.

Pogled po svetu.

Trst, dne 10. oktobra 1888.

Austro-Ugarska: Kad sastanka oareva u Beču iztiđe se kao najvažniji dan u uzajamne zdravice obijuči carova. Jedan i drugi izteča staro, nepokolebivo i čvrsto prijateljstvo između Austro-Ugarske i Njemačke. Nazdravljenje bježi kod goste i obim vojskam, što se sada na razne načine tunči. Iz Beča uputio se carovi svijetom pratio u Štafersku na lov, a današ odputuju cesar Vilim iz Mitterzuschlaga preko Bojalca u Italiju.

Istarski sabor zaključen bijaše prošla suboto bez ikakvog nagovora od steano predsjedniku trokratnim ukljikom: "živio i ovivala na cesa." O posljednjih dvih sjednicu donaknemo na drugom mjestu kratko izveštio.

Rusija: Ruskim novinam brzojavaju iz Beča, da su za boravku cesara Vilima uva vlada te grof Bismarck i Kal-

nocky vječuli o istočnom pitanju. Grof Bismarck da je odputovao u Po-

stu u tu svrhu, da nagovori Madžare,

na popustljivost u bugarskom pitanju.

Vječ, da do rusinski zastupnici

iz Galicijskog sabora izazi, jer nemogu

tuši za svoje birače izposlovati,

pretražila jo silno poljsko kružgove.

Ovi su su dobili iz Beča nalog, da

pod svaku cijenu zapriče izstup ru-

sinskim zastupnikama.

Italija: Iz Rima javljaju, da se žene

neobično sjejno priprevaju za doček

njemačkoga cesara. U Rim dolazi dano-

mo silna vojska i mnoštvo znači-

žajnoga naroda. Njemačko ratno bro-

dovjivo da neće se niti zauzaviti u

Napulju već da će ravno puti Mačto

odploviti.

Franina i Jurina

Fr. Si žel, da to u Žminju dolit brzo onaj novac od somena, dva puta platen, kmutom, kojim njoj vrvenj.

Jur. Bi jurje vrvenj, ma da to negre gospodi va škadrui.

Fr. Mislo ga vrjava onom zrudit, ki se znaju s miljari pohidevat.

Jur. Ku bi ostali s dugim nosom?

Fr. Znaš li kade to pripravit osličen za žminjko balotacijone?

Jur. Za kmota ga ni treba a za krnjelsko-šarenjko podrepnicu, da to ga poči frigat kod onega, ki jo bia za plas pripraviti sviši utilji od Maniljevo do-mač fabriki.

Fr. Tako to inet jeno i druge.

Jur. Bowpro sača!

Berba u Istri.

Cuij pjesmi, viki kū da nema kraja...

To sin troj, istro, klikom poklikuje,

U vinograd se vesi upućuje

Ja radost nuda dušu mu opaju...

U kudi kā da nema višo vaja

Iz suda u sud grožđe probačuo, A bađo puno masti — vriju, brujo...

U umnik roblio i nekrši višo, Za „intereso“ moraš dati vino — Ves njoj tvoje — one kijga pišo Umnik — ma ni rločo da si zino — Zagrenje „en“ i bađo započati... U plac i tugu pješma se obrati. —

je noprastano sad ovaj sad onaj pilašto gospodin dža?

Nu, pusto erde! Občina vrboška poslala je ovog čestitog savjetnika I. O., da bude prisutan vojničkoj kontroli. Vidio kako se jedni vojnici mješaju, no znajuće li ih su dža, nači te se savjetnik dignje, pak de neutralistu g. džaonu: "tū diđe, kud je ovaj malo, koji će vas razumjeti?" G. g. stražmoštar pogleda, pa mu reče: "a ovi sigurno neda razumjeti ni talijanski ni hrvatski". Nastavljano. A sad začne čitati ono isto u jeziku... hrvatskom, — a u noglaši i paduščim nastavoj... slovenskih. Kad bi otko polovice čitanja, zapita ga g. nadž. njih njemačkim jezikom: "kakvo je na otoku?" "Svo talijansko" odvra, g. tražmoštar. Itčedosmo ga potbiti, ali bojašmo se, jer bijasmo omaj čas pod str. g. komandom. Taj se jo odgovor vijeđa ipak činio g. nadporučniku duhnu, pak opt zaplaša jednog našeg vidiča: "kakvo li su škole na otoku?" "Svo hrvatsko, samo u Krku talijansko" odvrači nači učitelj. "Oltajto dolje" rođe g. nadporučnik stražmoštar. Svršilo se i to. Podiplani sma knjizlo i odpravili nas.

Pitamo sada, domu nam se žao ljudi, koji nozadu, ili najbržo nude da posudu jedinicu, koji je neobuhodno potrobist za onako strogu dužnost, kakvu ona gospoda imadu vrati? Slioti vojniku, kuda pogredi se opratiti se nikada i nimalo, pak bi se moralno praviti, da vojnik razumje ono, što mu se nadeže.

Iz Opštine pišu nam 10. t. m. Dne 20. septembra bilo je ovjedno velika svadobnost, koja je dlekom osvojena pod vod velenjem novromonom, tako da narod nije učestvovao koliko bi bio.

Radiće se jo o očekanom otvorenuku kudu za bolstvo časnicko vojničko. Tu kudu angađila je na blatu Južna boljnjak na boljak vojnički časnici na upozorenje četresdeset godišnjaka voditelja. Nj. Veličanstva osnata i kralja.

Pozvanih bilo je mnogo osobito iz Beča. Okolo 11. uro preprodno obavljena je predaja, pak blagoš.

Bruni Hopfen, predsjednik upravnog vlasti Južna boljnjak je predao jo ledu u ruku dvorskoga savjetnika viteza Klappa, podpredsjednika austrijskog bislog kralja. Jordan i drugi govorili su za tu svečanu priliku. Isto tako je govorio za vojsku bar. Schönfeld, zapovjednik vojnoga zvora u Gradištu. Nakon to prđaju obavio je blagoslov kudu predsjednički gospodin A. Sterk, kanonik i plovac sv. Justa u Tratu. On je zgodnjin govorom protučinio narodu što se segađa. Naravski je stvar, da je kanonik Sterk morao govoriti hrvatski, to jest u jeziku puka.

Neki gospodioši je to ubola, ali ne možemo ihu pomoli. Mi ostajemo kod svog jezika, u koj ga no trpi, to jo znate, da je tadišnja, pak možo hipo hn u ovu domovinu."

VII. sljedeća 3. oktobra. (Istarski sabor). Poslijen proslanog zaplamila i uzbrdiličkih priobčenja, pozovo presv. predsjednik poštov. Žamlić u kuo onoga, što je jo privlačio.

Prv razred slovensko puško školo led sv. Justa u Tratu otvorio se juđor načon silnih zapločaka na svih strana. Radnici protivniči, niski i visoki, bacali su u zaboravnu muklo područnico sv. Cirila i Metoda u Tratu učili klipovi medju nogu, no uzračna i drevna volja nadydala je uvečano i spletko. Ovo je prvi razred o slovensko puško školo u gradu Tratu, a budo li rada i mra, noćo biti ponosljiv.

Iz Trstana pišu nam dno 5. t. m. da je tamnije pušnjačko želješnog tegibnog vlastna zadovoljno. Božeg dana bljado toliko, da su vrije sledili lini u tolko posudjati, da su neponko nobljaju ih moguće za jednou novou dobiti, to je pravo imno noki žalitljiva, koji je kazno: "jednom imadomo bačava, a nešmanje vina, drugiš imava, a nešmanje bačeva, tako da nam uvjok nečto pomanjstaje".

Neki vriodni Kastavci prošli su ljetom izvrsno svojim posudjati, a kano orede, "su ga imali deset puta toliko.

Vino biti će vremena dobro a stalno

istolj, a toga upozorjuju naše trgovce, da su potrebu u ovoj strani pak se noko kajati.

Sa Otoka Krka pišu nam početkom oktobra. Svakom vnoj, po što komu Bog daju. Dne 21. prošlog mjeseca bijasamo pozvani u Krk u vojničkoj kontroli. Bilo nas mnogo svih strana našeg otoka. Oko dovet anti pozove nas glas vojničko trublje u obični urod. Nadjosimo tamo jednog nadporučnika i načeg kotarskog stražmoštra g. Makara. Uz nazov imena izručimo im svoje knjiziće na podpis. Službeni jezik je dukako njemački, samo jedna sladka rloča, "tih" pomoliha se kad što iz godišnjih učilišta. G. stražmoštar služio se rođivo talijanskim jezikom, samo kad bi vido, da ga momak, kojemu bi govorio, ne razumje, tad bi okreono na slovenštinu, taj mu je avakko bolje i koraknjo isla, preko tih učilišta.

Predložio se na čitanje paragrafa, dakako najprije u talijanskom jeziku. (Treba znati, da medju nami ne bivaju niti jednoga Talijana, jer vojnički grada Krka bivaju pozvani poslije nas). Bog se čini i koliko se jo za toga čitanja naplaši izkrivio te inih pogrešao. Veličilo Večina pozvanih slušnici nijo došli niti čišči razumjela. To se je opeželo iz toga, što

* O toj svadobnosti dobili smo naknadno drugu obilježju vlast. Op. 16.

